

+ Μητροπολίτου Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς Κυπριανοῦ
Προέδρου τῆς Ἱεράς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων

Ἡ Ἁγία Θωμαΐς ἡ ἐκ Λέσβου

910/913 – 948/951

*Ἡ προστάτις τοῦ συζυγικοῦ βίου
καὶ
συμφιλιώτρια τῶν συζύγων*

Μνήμη: 3η Ἰανουαρίου

Ἱερὰ Εἰκὼν τῆς Ἁγίας Θωμαΐδος.

Ἡ ἀθληφόρος Ἁγία στεφανώνεται ἀπὸ τῆς ἀρετῆς τῆς μαρτυρικῆς Ὑπομονῆς καὶ τῆς φωτιστικῆς Ἐγρηγόρσεως.

Ὑμνογραφικὰ τῆς Ἁγίας Θωμαΐδος

Μνήμη: 3ῆ Ἰανουαρίου

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Τὰς θλίψεις τοῦ βίου σου, ὡς προσφορὰν λογικὴν, Χριστῷ προσενέγκασα, τὴν τῶν θαυμάτων ἰσχύν, Ὅσια ἀντείληφας. Ὅθεν ὡς συζυγίας, ὑποτύπωσιν θείαν, μέλπομεν Θωμαΐς σε, καὶ πιστῶς σοι βοῶμεν· χαίρε τῆς νήσου Λέσβου, σεμνὸν ἐγκαλλώπισμα.

Κοντάκιον. Ἦχος δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον.

Πόνους πλείστους ἠνεγκας καὶ κακουχίας, Θωμαΐς πανθαύμαστε, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Χριστοῦ· ὅθεν ἀξίως δεδόξασαι, καὶ τῶν Ἁγίων ἐδέξω τὸν στέφανον.

Μεγαλυνάριον.

Ἡθλησας ἐν πόνοις μαρτυρικοῖς, Θωμαΐς Ὅσια, καὶ κατήσχυνας τὸν ἐχθρόν· ὅθεν ἐδοξάσθης παρὰ Θεοῦ πλουσίως, καὶ νέμεις τοῖς αἰτουῦσι, τὴν σὴν βοήθειαν.

*Ἐποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου
Μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου,
Ἑμνογράφου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας,
ἐν ἔτει 1967.*

Συναξάριον

Τῇ γ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς [Ἰανουαρίου], Μνήμη τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Θωμαΐδος τῆς θαυματουργοῦ, ἐκ τῆς νήσου Λέσβου καταγομένης, καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει κοιμηθείσης ὁσίως, ἔνθα καὶ τὸ σептὸν αὐτῆς λείψανον ἐσώζετο.

Στίχος

*Θλίψεσι πολλαῖς Θωμαῖς λαμπρυνθεῖσα,
Δόξης ἀρρήτου παρὰ Χριστοῦ μετέσχε.
Τριτάτη Θωμαῖδα πινυτόφρονα* αἰδεῖν θέμις.*

Αὕτη ἡ μακαρία ἐγεννήθη ἐν τῇ νήσῳ Λέσβῳ, ἐν ἀρχαῖς τοῦ δεκάτου αἰῶνος, ἐκ γονέων ἀρετῆ καὶ εὐσεβεία κομώντων, ὧν αἱ κλήσεις Μιχαὴλ καὶ Καλή. Ταύτης ἡ γέννησις προεμνήθη τῇ στείρᾳ μητρὶ ὑπὸ τῆς Θεοτόκου Μαρίας, νυκτερινῇ ὄψει.

Ἐν νομίμῳ ἡλικίᾳ φθάσασα συνήφθη ἀνδρὶ ὀνόματι Στεφάνῳ, ὃς πολλὴν σκαιότητα, καὶ ἰταμότητα γνώμης ἐν ἑαυτῷ ἔκρυπτε.

Μετοικήσασα πανοικί, σὺν τοῖς φύσασιν, ἐν τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων, μαρτυρικῶς διῆλθε τὸν βίον, τῇ τοῦ συζύγου ἀπανθρωπίᾳ καὶ σκληρότητι πολλὰς δεχομένη τιμωρίας καὶ πληγὰς καὶ ἀλγηδόνας ταῖς τούτου χερσίν, ὁσημέραι ἀλγυνομένη, δοξολογοῦσα καὶ εὐχαριστοῦσα ἐπὶ πᾶσι τοῖς δεινοῖς τὸν Κύριον.

Καὶ δοκιμασθεῖσα ὡς χρυσὸς ἐν καμίνῳ, καὶ δοξασθεῖσα τῇ τοῦ Παρακλήτου δωρεᾷ, ἐκοιμήθη ὁσίως, τὸ τριακοστὸν καὶ ὄγδοον ἄγουσα τῆς ἡλικίας ἔτος, καὶ κατετέθη τὸ ἱερὸν αὐτῆς λείψανον ἐν τῇ Μονῇ τῇ καλουμένη «τὰ Μικρὰ Ρωμαίου» ἢ «τὰ Ρωμαίου», ὅπερ, θεῖῳ δοξασθὲν Πνεύματι, ἠφθαρτίσθη, πηγὴ ἰαμάτων καταστὰν ἐν τῇ Κωνσταντίνου εὐδαίμονι πόλει, ἐν ἧ' διεσώζετο ὡς θησαυρὸς οὐράνιος· πολλὰς γὰρ θεοσημείας ἐνήργει, δαιμονῶντας ἰώμενον, παραλύτους ἀνορθοῦν, καὶ πᾶσαν ἄλλην νόσον θεραπεῦον τοῖς εὐλαβῶς προσιοῦσιν, ὡς διεξοδικῶς ἱστορεῖ ὁ κατ' αὐτὴν βίος.

Βλ. Λεσβιακὸν «Μηναῖον»,
σελ. 92α, Μυτιλήνη 1969.

Ἡ Ἁγία Θωμαῖς
ἡ ἐκ Λέσβου
910/913 – 948/951

Ἡ προστάτις
τοῦ συζυγικοῦ βίου
καὶ
συμφιλιώτρια
τῶν συζύγων

Διευκρίνιςις γιὰ τὴν μνήμη
τῆς Ἁγίας Θωμαΐδος

«Ἡ μνήμη αὐτῆς ἐτιμᾶτο ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἡμέραν τοῦ θανάτου της, μετατεθεῖσα βραδύτερον τὴν 3ην Ἰανουαρίου, πρὸς ἀποφυγὴν συμπτώσεως τῆς πανηγυρεώσ της πρὸς τὴν ἑορτὴν τῆς πρώτης τοῦ ἔτους, τῆς Περιτομῆς τοῦ Κυρίου καὶ τῆς μνήμης τοῦ Μ. Βασιλείου. Ἡ μνήμη αὐτῆς ἀναγράφεται τὴν 3ην Ἰανουαρίου καὶ εἰς τινὰ Μηνολόγια (κώδικες Medico-Laurentianus 787, Paris. Nation. 1590. Πρβλ. SEC, σ. 367). Ἡ μνήμη της, συνδεομένη πρὸς τὸ λείψανον αὐτῆς, ἐλησμονήθη μετὰ τὴν ἀπώλειαν τούτου [11Γ' αἰ.], διὸ καὶ δὲν ἀναγράφεται εἰς τὰς ἐντύπους ἐκδόσεις τῶν Μηναίων».

Ἰω. Φουντούλης, «Θ.Η.Ε.» τ. 6, στλ. 573.

α. «Πολλῶ τῶν ἀρρένων ἀρρένικωτέρα»

ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ τοῦ δεκάτου αἰῶνος, μεταξύ τῶν ἔτων 910-913, στὸ μυροβόλο καὶ ἀγιοτόκο νησι τῆς Λέσβου γεννήθηκε ἡ εὐλογημένη Θωμαΐς... Ἦταν καρπὸς προσευχῆς...

Ἐκ τῆς ἀρχῆς ὅλα ἔδειχναν, ὅτι ἡ χαριτωμένη Θωμαΐς ἦταν προωρισμένη γιὰ μιὰ ζωὴ ὑψηλῶν πνευματικῶν ἐπιδόσεων.

Ἄν καὶ δὲν ἔζησε σὲ ἐποχὴ ποὺ οἱ Χριστιανοὶ ἐδιώκοντο, ὅμως ἐπρόκειτο νὰ ἀθλήσῃ σὲ ἓνα ἄλλο μαρτυρικὸ στάδιο... Καὶ μάλιστα νὰ δοξασθῆ ἴσως καὶ περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους Μάρτυρες τῆς Ἁγίας Πίστεώς μας.

Τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῆς θεοφιλοῦς πολιτείας της, στὴν σχετικὰ σύντομη ἐπίγεια πορεία της, ἔζησε μόνο τριάντα ὀκτῶ ἔτη, ἦσαν ἡ ὑπερβάλλουσα βία καὶ ὑπομονή, ἡ διαρκὴς ἐγρήγορσις καὶ προσευχή, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εὐσπλαγχνία γιὰ ὅλους...

Ἔτσι, προετοιμαζόταν συνεχῶς γιὰ τὴν προϋπάντησι τοῦ Σωτῆρος μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

«Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός... Καὶ μακάριος ὁ δοῦλος, ὃν εὕρησι γρηγοροῦντα...».

* * *

ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ τῆς Θωμαΐδος, Μιχαὴλ καὶ ἡ Καλή, ἦσαν εὐγενεῖς καὶ εὐκατάστατοι... Κυρίως ὅμως, ἦσαν πνευματικὰ πλούσιοι καὶ εὐσεβέστατοι... Οἱ σύγχρονοὶ τοὺς ἐχαρακτήριζαν αὐτοὺς ὡς *«ζεῦγος χρυσοῦν, ζεῦγος τρισευδαίμον καὶ μακάριον».*

Ἔσῃκων ὅμως τὸν βαρὺ σταυρὸ τῆς ἀτεκνίας... Καὶ ἀνέμεναν τὸ θαῦμα τοῦ Θεοῦ μὲ ταπεινώσι, ἐλπίδα καὶ ἐπίμονη προσευχή.

«Διηνεκῶς τοῖς θείοις ναοῖς προσεδρεύοντας, παννύχοις ὑμνωδίας προσμένοντας, νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ὑμνοῦντας τὸν Κύριον... Οὐκ ἔληγον ἐκλιπαροῦντες τὸν Θεόν, γονυπετοῦντες, καθικετεύοντες, ὄλην τὴν ἡμέραν πενθοῦντες ἦσαν καὶ σκυθρωπάζοντες... Καὶ ταῖς τῶν θείων Γραφῶν ἀναγνώσεσι προσεμμένοντες προσευχῇ τε παννύχῳ καὶ νηστεία προσκείμενοι τέκνον δοθῆναι τούτοις ἐξελιπάρουν τὸν Κύριον...».

Καὶ πράγματι, ὁ Κύριός μας ἐπιβράβευσε τὴν βαθειὰ τους εὐσέβεια... Ἀνέδειξε αὐτοὺς χαριτωμένους γεννήτορες ἐνὸς σκεύους ἐκλογῆς, ἐνὸς τέκνου ποὺ θὰ ἐδόξαζε τὸ Ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ θὰ ἀντεδοξάζετο ὑπέρμετρα.

Ἡ Πανάμωμος Μήτηρ καὶ Παρθένος φάνηκε μὲ δόξα καὶ μεγαλοπρέπεια στὸν ὕπνο τῆς ἐνάρετης Καλῆς... Καὶ τὴν διαβεβαίωσε, ὅτι ὄχι μόνο θὰ ἀποκτοῦσε παιδί, ἀλλὰ ὅτι αὐτὸ θὰ διακρινόταν γιὰ τὸν πλοῦτο τῶν χαρισμάτων καὶ τὴν ἀγιότητα... Θὰ ἦταν ἓνα μεγαλοφυῆς παιδί...

Καὶ προέλεγε ἡ Ὑπερευλογημένη Δέσποινα στὴν μακάρια Καλή:

«Ὡ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις... Ὅπου νᾶναι θὰ σπαρῆ στὴ μητέρα σου παιδί καὶ μετὰ τὸν ὠρισμένο χρόνον θὰ ἔλθῃ στὸ φῶς... Ἄν καὶ

θάνατι θηλυκὸ στὴ φύση, ὄχι ὅμως καὶ στὴν σταθερότητα καὶ γενναιο-
τητα, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀρετὴ... Ἄν καὶ θᾶνατι ἀκόμη ὁμορφο στὴν ὄψη
καὶ πραγματικὰ χαριτωμένο παιδί, ὅμως θᾶνατι κατὰ πολὺ ἀνώτερο καὶ
ἀσύγκριτο τὸ ψυχικὸ της κάλλος... Ἀκριβῶς ἐκεῖνο τὸ ὁμορφο καὶ
χαριτωμένο παιδί θὰ γίνῃ στολίδι κοσμοθώρητο γιὰ τὴν πατρίδα καὶ
τοὺς γονεῖς... Καὶ θὰ δοξασθῇ μὲ πολλὰς θεραπείες καὶ θαύματα καὶ
σὰν μὲ ἡχηρὴ σάλπιγγα θὰ γίνῃ ξακουστὸ καὶ πασίγνωστο σὲ ὅλη τὴ
δική μας Εὐρώπη καὶ Ἀσία...».

«Μὴ στύγναζε, γύναι, μηδὲ δυσχέραινε τῆς ἀτεκνίας χάριν τῆς σῆς·
οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ, καὶ τέκνον θῆλυ τέξεις, πᾶσαν ἀθυμίαν ἀποδιώ-
κειν μέλλον ἐκ σοῦ παρρώτάτω, γύναι Καλή!»...

Τὴν θαυμαστὴ αὐτὴ ὄπτασία εἶδε καὶ ὁ ἐνάρετος σύζυγός της Μιχαήλ...
Τὸ θεοχαρίτωτο ζεῦγος, γεμᾶτο ἐκπληξι καὶ θαυμασμό, ἀνέμενε μὲ βεβαιό-
τητα πλέον τὴν ἐκπλήρωσι τῆς θεομητορικῆς προφητείας...

Μετὰ ἀπὸ ἓνα ἔτος γεννήθηκε ἡ προωρισμένη θυγατέρα... Στὸ ἅγιο Βάπτι-
σμα τὴν ὠνόμασαν Θωμαῖδα.

Σύντομα, φάνηκε ἡ θεία ἐπισκίασις στὴν κόρη... Τὰ πλούσια χαρίσματά της
ἀποτελοῦσαν μιὰ θαυμαστὴ ἁρμονία...

«*Ρίζης εὐγενοῦς εὐγενέστερον βλάστημα· οἷον γάρ φησι τὸ δέν-
δρον, τοιοῦτος καὶ ὁ καρπός.*».

Διακρινόταν ἀπὸ ὅλες τὶς κοπέλλες τῆς Λέσβου...

Ἡ ἀνωτερότητά της ἦταν πνευματικὴ καὶ σωματικὴ... Εἶχε φρόνημα καὶ
ἦθος γεροντικόν... Ἡ εὐκοσμία, ἡ εὐγένεια καὶ ἡ ἀρετὴ της κατέστησαν αὐτὴν
περιώνυμη...

«*Ξυμπάσας λεσβίδας κάλλει καὶ μεγέθει διαφερόντως ὑπερελάσα-
σαν· ἦν σωματικαὶ καθωραΐσαν χάριτες, ἦν ἀρεταὶ περιεστοίχισαν ξύμπα-
σαι... Τέκνον ἐξ ἐπαγγελίας ἀποτεχθέν, τὴν μὲν φύσιν θῆλυ, τὴν δ'
ἀρετὴν καὶ τὴν ἀσκησιν πολλῶ τῶν ἀρρένων ἀρρένικωτέραν...*».

Καὶ ὅσο περνοῦσαν τὰ χρόνια, τόσο ἡ χαριτωμένη Θωμαῖς ὠρίμαζε πνευμα-
τικά... Ἀπόφευγε τὶς κοσμικὰς ἐνασχολήσεις... Ἐργαζόταν τὸ μέλι τῆς ἀρετῆς
στὸ ταμεῖο τῆς καρδιάς της...

β. Ὁ «ἀκάνθινος στέφανος» τοῦ γάμου

Ἡ ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΗ Θωμαῖς ἀφήνει πίσω της τὴν ἀνώριμη
ἡλικία... Ἡ φήμη της γιὰ τὰ φυσικὰ καὶ ἐπίκτητα χαρίσματά
της ἀπλώνεται ὅλο καὶ περισσότερο... Πλησιάζει ἡ ὥρα γιὰ τὴν
ἐναρξί τῆς μεγάλης καὶ πολυετοῦς δοκιμασίας...

Ὁ Μιχαήλ καὶ ἡ Καλὴ φαίνεται ὅτι ἔχουν λησμονήσει τὸ θεϊκὸ
ὄραμα... Ξεθώριασαν στὴν μνήμη τους οἱ θεομητορικὰς ἐκεῖνες μεγάλες καὶ
θαυμαστὰς ἐπαγγελίες...

Πιέζουν τὴν εὐλογημένη κόρη τους νὰ ὑπανδρευθῇ... Δὲν εἶχαν ἄλλο παι-
δί... Ἦθελαν ἐγγόνια... Ἡ περιουσία τους μεγάλη...

Ἡ Θωμαῖς ἦταν ἤδη εἴκοσι τεσσάρων ἐτῶν... Στὴν καρδιά της εἶχε ἀνάψει ὁ θεῖος ἔρωτας πρὸς τὸν ἐπουράνιο Νυμφίο... Δὲν ὑπῆρχε χῶρος καὶ γιὰ ἓναν ἐπίγειο νυμφίο...

Μὲ βαθὺ σεβασμὸ πρὸς τοὺς ἐνάρετους γεννήτορες της, ἀλλὰ καὶ μὲ θερμὸ καὶ ἀνυποχώρητο ζῆλο, ἀρνεῖται κατηγορηματικὰ...

Ἡ Ἄειπάρθετος Μητέρα τοῦ Θεοῦ εἶχε προεξαγγεῖλει τὴν γέννησί της καὶ Αὐτὴν εἶχε ὡς πρότυπο... Ἡ παρθενία τὴν κατέθελγε καὶ μέσα ἀπὸ αὐτὴν, ὡσὰν σὲ κάτοπτρο, ἔβλεπε ἤδη τὴν δόξα τοῦ Οὐρανοῦ... Πῶς θὰ αἰχμαλωτιζόταν στὶς γήινες μετριότητες καὶ ματαιότητες;...

Ἄλλωστε, ἀπὸ τότε ποὺ ἦταν ἀκόμη μικρὴ, τὸ εὐλαβικὸ της ὄραμα ἦταν νὰ γίνῃ Μοναχὴ... Αὐτὴ ἡ ἐπιθυμία τὴν εἶχε πλήρως κυριεύσει...

Ὁ Μιχαὴλ καὶ ἡ Καλὴ ὅμως εἶναι ἀνυποχώρητοι... Γίνονται πείσμονες, αὐταρχικοὶ καὶ τέλος ἀπειλητικοί...

Πράγμα μυστήριον. Τὰ δάκρυα καὶ οἱ προσευχὲς τῆς κόρης, ποὺ ἦταν ἀγιασμένη ἀπὸ κοιλίας μητρός, δὲν ἔφεραν τὸ θαῦμα...

Ὁ Κύριος παρεχώρησε νὰ γίνῃ τελικὰ τὸ θέλημα τῶν γονέων.

«Πειθαρχεῖ τοῖς τοκεῦσι, πρὸς γάμον ἐκκλίνει, στεφάνῳ κλίνει τὴν κεφαλὴν, ἀνδρὶ νομίμῳ συζεύγνυται»...

* * *

HTAN ARAΓE εἴσοδος σὲ ἓνα γαλῆνιο λιμάνι ἢ ἄνοιγμα σὲ ἓνα παραγμένο πέλαγος;

Ἡ Θεία Πρόνοια ἔχει τὰ σχέδιά της...

Γρήγορα τὸ γήϊνο στεφάνι τοῦ γάμου ἐπρόκειτο νὰ μετατραπῆ σὲ ἓναν πραγματικὰ *«ἀκάνθινο στέφανο»*... Καὶ νὰ γίνῃ πρόξενος πολλῶν οὐρανίων στεφάνων...

Ὁ σύζυγός της, ποὺ ὠνομαζόταν Στέφανος, ἦταν ἄνθρωπος ἀκαλλιέργητος καὶ βάρβαρος.... Διακρινόταν γιὰ τὸν ὑβριστικὸ καὶ θηριώδη χαρακτήρα του...

Ὅπως ἀπέδειξαν τὰ πράγματα, δὲν θὰ ἦταν βοηθὸς καὶ συναγωνιστὴς της στὰ ἱερὰ σκάμματα τῆς ἀγιότητος, ἀλλὰ ἀντίπαλος καὶ ἐχθρὸς...

Ὁ γάμος δὲν ἐμετρίασε τὸν θεῖο ζῆλο τῆς Θωμαΐδος, δὲν τὴν ὠδήγησε σὲ ράθυμη, φιλήδονη καὶ ἀμέριμνη ζωὴ.... Κάθε ἄλλο!... Ἐξακολούθησε νὰ ἀφοσιώνεται σὲ μακρὲς προσευχὲς καὶ νηστείες... Μελετοῦσε τὶς Ἁγίες Γραφές... Ἐσύχναζε στοὺς ἱεροὺς Ναοὺς... Βοηθοῦσε τοὺς πτωχοὺς... Ἐντυνε τοὺς γυμνοὺς... Συνέδραμε τοὺς ἀρρώστους καὶ ἐμπερίστατους...

«Πρὸς οὐρανὸν ἀεὶ τὰς χεῖρας ἐκτείνουσα, γονυπετοῦσα, δακρῦουσα, προσομιλοῦσα Θεῷ καὶ τὸν θεῖον διηνεκῶς ἀνάπτουσα ἔρωτα καὶ τὰ τῷ Θεῷ ἀρέσκοντα δρῶσα, γυμνητεύοντας ἐνδιδύσκουσα, πεπτωκότας ἀνιστῶσα καὶ διεγείρουσα».

Ὁ Στέφανος ὅμως, ὁ σύζυγός της, ὄχι μόνον δὲν ἔδειξε ὅτι συγκινεῖται ἀπὸ τὴν θαυμαστὴ αὐτὴ πολιτεία τῆς Θωμαΐδος, ἀλλὰ καὶ προσπάθησε νὰ τὴν πείσῃ διὰ τῆς βίας καὶ νὰ τῆς ἀλλάξῃ τὸ φρόνημα.

Κτυποῦσε ἀπάνθρωπα τὴν γενναία δούλη τοῦ Θεοῦ... Τὴν ἔκαιγε... Τῆς

άνοιγε πληγές σε όλο το σώμα... Την έχλευάζε, την ενέπαιζε, την ύβριζε, την ύποτιμούσε... Την απέτρεπε από τις θεάρεστες δραστηριότητές της...

Στην αρχή μάλιστα, όταν διαπίστωσε το φρόνημα και τον τρόπο ζωής της εύλογημένης συζύγου του, τόσο πολύ τον έκυριεύσε ο σατανάς, ώστε αφού την έκτύπησε βάνουσα, την έρριξε κάτω με γροθιές και την τραβούσε από τα μαλλιά... Κατόπιν, την έδεσε ο θηριώδης από τους άγκωνες και την εκράτησε κρεμασμένη όλη την νύκτα και όλη την ημέρα... Από τότε, αυτό συνέβη πολλές φορές...

Με τέτοιους γαμήλιους ύμνους και γαμήλια δώρα περιποιόταν ο ταλαίπωρος την ώραία εκείνη νύμφη του Χριστού!...

* * *

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ αυτή δεν έπαυσε ποτέ... Δεν βασανιζόταν και μαστιγωνόταν ή Θωμαΐς από αλλόφυλους και αλλόθρησκους τυράννους, αλλά από τον σύζυγό της... Διά μέσου αυτού, ο άνθρωποκτόνος διάβολος ήθελε να την έμποδίση από την φωτεινή και θεάρεστη ζωή της...

Αυτή όμως ή γενναία παρέμενε ακλόνητη... Όσαν σιδερένιος πύργος, αποκρούει τον σάλο των πειρασμών.... Δεν ταρασσεται.... Δεν δειλιάζει... Τα άφρισμαμένα κύματα των πειρασμών διαλύονται στον ασάλευτο βράχο της καρδιάς της, που είναι κατοικητήριο της Άγίας Τριάδος.

Έχει βαθεία επίγνωση, ότι μέσω του Στεφάνου έχει εισέλθει στα καθημερινά σκάμματα και αγωνίσματα για χάρι του Νυμφίου της... Ήταν μιὰ Μάρτυς του Χριστού... Ή λαμπάδα των αρετών της έλαμπε όλο και περισσότερο... Ή έλευσις του Ουράνιου Νυμφίου γινόταν όλο και περισσότερο ποθητή... Ή προετοιμασία για την ύποδοχή Του όλο και προθυμότερη...

Όσο έπασχε, τόσο αύξανε ή διάθεσίς της για νέους αγώνες... Όσο έμποδιζόταν από την αγάπη για τους πτωχούς, τόσο αυτή γινόταν ισχυρότερη... Όσο άποτρεπόταν από τον θείο έρωτα, τόσο αυτός φούντωνε στην καρδιά της...

Κάποτε, καθώς ξεκίνησε να φύγη από τον ιερό Ναό, όπου λαχταρούσε να εύρίσκεται συνεχώς, συνάντησε στο προαύλιο κάποιον ρακένδυτο πτωχό... Ή καρδιά της τον εύσπλαγχνίζεται... Αυθόρμητα του δίνει το δικό της ένδυμα... Μένει γυμνή για χάρι του Χριστού μας και ντύνει τον τυραννισμένο αδελφό της...

Τότε ο Στέφανος, πραγματικό όργανο του σατανά, την μισεί, την άποστρέφεται, την κτυπάει και την μαστιγώνει άπάνθρωπα.

Δεν συγκινείται ο δυστυχής από την έλεήμονα διάθεσι της συζύγου του... Ό ψυχικός άνθρωπος δεν δέχεται τα πνευματικά... Δεν έχει καλή προαίρεσι.... Δεν άποτελεί «γῆν αγαθὴν»...

Ή μακαρία όμως Θωμαΐς «εύχαρίστως έφερε τὰς πληγὰς ὡς μάρτυς χαΐρουσα»...

Πάσχει για τον Χριστό, ο οποίος περιβλήθηκε για μᾶς ακάνθινο στεφάνι... Κτυπιέται από τον Στέφανο... Και ύπομένει για να άπολαύση το δεσποτικό στεφάνι της δόξης...

γ. Κορύφωσις αγώνων

ΜΕΤΑ ΑΠΟ μερικά χρόνια, οί έπιφανείς γονείς τής Θωμαΐδος, άφοϋ παρεχώρησαν τὰ κτήματά τους, έφυγαν από την Λέσβο και μετακόμισαν στην Κωνσταντινούπολι... Μαζί τους ήσαν και ο Στέφανος με την σύζυγό του.

Στην Βασιλεύουσα, όπου ο Μιχαήλ και ή Καλή ήσαν σε όλους γνωστοί και αγαπητοί για την άρετή και την εύγενική τους καταγωγή, έζησαν εύτυχισμένοι και ίκανοποιημένοι.

Ύστερα από λίγο καιρό, ο ένάρετος Μιχαήλ άνεχώρησε από την πρόσκαιρη αυτή ζωή και άπεδήμησε προς την όντως Ζωήν.

Τότε, ή εύλογημένη σύζυγός του Καλή άσπάζεται τον μοναχικό βίο... Γίνεται Μοναχή στο Μοναστήρι τής Θεοτόκου, που ήταν γνωστό με τὸ όνομα: «τὰ Μικρά Ρωμαίου», όπου άργότερα έγινε και Ήγουμένη.

Έκει, με την βοήθεια τής Θεομήτορος, έζησε τὸ υπόλοιπο τής ζωής της άγγελικά:

«Προσομιλείν άπάρχεται τῷ Θεῷ, τήν κλίνην καθ' έκάστην λούει τοίς δάκρυσιν, άγρύπνω πρόσκειται προσευχῇ, νηστεία διηνεκεί προσεμμένει, τὸν Κύριον έπτάκις τής ήμέρας αίνει. Ούτως επί θεμελίῳ στερρῷ καλὸν έπιτίθσιν ὄροφον· άσκητικῆς πολιτείας άντείχετο θέλουσα βίωσκειν άγγελικῶς και τὰ τοιαύτα δρώσα νύκτωρ και μεθ' ήμέραν ούκ έληγεν».

* * *

ΤΟ ΔΡΑΜΑ όμως τής γενναίας Θωμαΐδος έδώ στην Βασιλεύουσα κορυφώνεται... Η άπάνθρωπη τακτική τοϋ συζύγου της συνεχίζεται και έπιδεινώνεται... Άλλά και αυτή δεν άποθαρρύνεται... Τὸ νερό, όταν πιέζεται να περάση από μιá μικρή όπή, έκτινάσσεται στα ύψη...

Στην Κωνσταντινούπολι «ποιός και τί είδους Ναός δεν την είχε κατά τὸν καιρό τών ύμων και τής φρικτῆς και άναίμακτης δεσποτικῆς ίερουργίας και άναμνήσεως; Ποιά δε μνημεία και άσκητήρια, ίερά και Μοναστήρια δεν φρόντισε και δεν προνόησε γι' αυτούς που έμεναν σ' αυτά, όσο μπορούσε; Ποιόν παρέβλεψε που νάχε άνάγκη από συμπόνοια, που να περιστοιχιζόταν από μεγάλες στενοχώριες;».

Ο Στέφανος, μετά και την κοίμησι τών γονέων τής Θωμαΐδος, με εύκολία μεγαλύτερη πλέον έπινοούσε ὄλο και νεώτερες τιμωρίες και μεγαλύτερα βασανιστήρια έναντίον της... Ήθελε ο σκοτεινός να άποτρέψη την φωτεινή από την άνοδό της...

Η υπέράνθρωπη καρτερία και γενναιότητα τής Άγίας προξενούσαν όπωσδήποτε κατάπληξι και άπορία στην θηριώδη καρδιά του... Ήταν όμως κακοπροαίρετος, όπως ο Φαραώ... Έτσι, έμπόδιζε τὸ θείο φῶς να εισέλθη μέσα

του, νὰ ἀνοίξη τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ νὰ κατανοήσῃ τὰ θαυμάσια τοῦ Θεοῦ... Καὶ ἔμενε ἀμετανόητος... Καὶ σκληρυνόταν ὅλο καὶ περισσότερο...

Μιά φαινομενικὰ εὐλογη πρόφασι γιὰ νὰ τὴν κακοποιῆ ἦταν, ὅτι ἡ Θωμαῖς σπαταλοῦσε δῆθεν τὴν περιουσία τους στὶς ἐλεημοσύνες.

Ἡ ἀλήθεια βέβαια εἶναι, ὅτι «*θὰ μπορούσες κάθε μέρα νὰ βλέπεις τὴν Ἁγία νὰ προσφέρει ἄφθονα στοὺς φτωχοὺς, νὰ ντύνει γυμνοὺς, νὰ στολιζέει κουρελῆδες, νὰ μοιράζει τροφή στὰ ὄρφανά, νὰ παρέχει στοὺς ἀπόρους πόρους ἀπαραίτητους γιὰ νὰ ζοῦν, νὰ αὐξάνει πῶς πολὺ τὶς δωρεές της, νὰ θέλει ἢ ἴδια νὰ στερεῖται ἐνδύματα γιὰ χάρη τοῦ Χριστοῦ παρὰ νὰ ντύνει τὸ γῆινο καὶ πῆλινο αὐτὸ σῶμα, νὰ κάνει καὶ νὰ δρᾷ τὰ πάντα γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ.*

Ἔτσι λοιπόν, ὁ ἀγροϊκὸς Στέφανος, ὁ ὁποῖος εἶχε ὡς ἀσχολία του τὴν ναυτιλία, κάθε φορὰ πού ἐπέστρεφε στὸ σπίτι ἐρευνοῦσε τὰ περιουσιακὰ τους...

Καὶ ἐξαγριωνόταν, ὅταν διεπίστωνε ὅτι αὐτὴ συνέχιζε νὰ ἀγαπᾷ τοὺς ἐνδοεῖς καὶ νὰ εἶναι ἐλεήμων... Καὶ τὴν κτυποῦσε ἀνελέητα...

Αὐτὴ ὅμως ἡ γενναία ἀπέβλεπε σταθερὰ στὴν μέλλουσα ἀνταπόδοσι... Καὶ δὲν ἐδεδίλιαζε... Ἄντιθέτως μάλιστα, προκαλοῦσε τὸν τύραννο:

«Κτύπα σῶμα πού σὲ λίγο θὰ φθαρῆ καὶ θὰ ἐπιστρέψῃ πάλι στὴν γῆ, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐγίνε!...».

Εἶναι πάντως ἀξιοπρόσεκτο, ὅτι ἐκεῖνο πού ἰδιαίτερα χαρακτήριζε τὴν Ἁγία ἦταν ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εὐσπλαχνία πρὸς ὅλους... Καὶ ὅσο ἡ σκληρότητα τοῦ μαρτυρίου της παρατεινόταν, τόσο ἡ καρδιά της μαλάκωνε καὶ πλάταινε γιὰ ὅλους...

Ἴσως καὶ αὐτὸ νὰ εἶναι τὸ μυστικὸ τῆς δοκιμασίας της... Ὁ Θεὸς εἶναι Ἁγάπη καὶ Ἐλεος... Ὁ διάβολος εἶναι μῖσος καὶ κακία... Καὶ ὅσο αὐτὴ πλησίαζε τὸν Θεὸν τῆς Ἁγάπης, ὅσο ἐνωνόταν μὲ τὴν Ἁγάπη, ὅσο γινόταν Ἁγάπη, ὅσο ἔδειχνε καὶ ἔδινε Ἁγάπη, τόσο ὁ μοχθηρὸς σατανᾶς ἐξαγριωνόταν ἐναντίον της καὶ προσπαθοῦσε μέσω τοῦ Στεφάνου νὰ τὴν χωρίσῃ ἀπὸ τὴν Ἁγάπη...

«Ἡ Θωμαῖς σύχναζε στοὺς ἱεροὺς Ναοὺς κι ἐκεῖ ὅλο καὶ πῶς πολὺ πύκνωνε τὶς ἐπισκέψεις, ὅπου τελοῦνταν ὀλονύχτια Ἀγρυπνία. Συνήθιζε νὰ πηγαίνει στὸν Ναὸ τῶν Βλαχερνῶν. Νύχτα πάντοτε τὸν βάδιζε ὅλον τὸν δρόμο ὑμνολογώντας τὸν Θεό. Παρακαλοῦσε τὴν πάναγνη Μητέρα Του προσπέφτοντας στὴν πάντιμη καὶ πανάγια Σορό. Ἐκλαιγε καὶ θερμὰ παρακαλοῦσε. Ζητοῦσε χάρη γιὰ ὅλον τὸν κόσμον νὰ μεσιτεύσει στὸν Υἱόν Της, ὥστε νὰ βραδύνει τὴν τιμωρία καὶ νὰ καταπαύσει τὴν κάκωση τοῦ κόσμου ἐξ αἰτίας τῶν ἁμαρτιῶν του. Δὲν ἰκέτευε οὔτε παρακαλοῦσε τὸν Κύριο γιὰ τὸν ἑαυτὸ της, ἀλλὰ γιὰ τὸν λαὸ καὶ τὴ σωτηρία καὶ τὴ λύτρωση τοῦ κόσμου. Γιατὶ δὲν ζητοῦσε τὸ δικὸ της, ἀλλὰ τοῦ ἄλλου τὸ συμφέρον, σύμφωνα μὲ τὸν Ἀπόστολο».

δ. Χάρισμα θαυματουργίας

ΣΤΟ ΜΕΤΑΞΥ, ἡ ἐνάρετη ζωὴ τῆς Θωμαΐδος καὶ τὸ ἰδιότυπο μαρτύριό της ἄρχισαν νὰ γίνωνται γνωστά... Ἀποτελοῦσαν τὸ καλὸ παράδειγμα καὶ σὲ ἄλλες γυναῖκες, οἱ ὁποῖες ἀντιμετώπιζαν δύστροπους καὶ βάνουσους συζύγους.

Μάλιστα, ἡ γενναία ἀθλήτρια τοῦ Χριστοῦ πολὺ σύντομα ἀπέκτησε τόση παρρησία ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὥστε τῆς ἐδόθη καὶ τὸ χάρισμα τῆς θαυματουργίας γιὰ τὴν ἀνακούφισι ὄσων ὑπέφεραν.

Ἄναφέρονται πέντε θαύματα, τὰ ὁποῖα ἐτέλεσε ὁ Κύριός μας διὰ μέσου τῆς δούλης Του ὅσο αὐτὴ ἦταν ἀκόμη στὴν πρόσκαιρη αὐτὴ ζωὴ.

* * *

1. Κάποτε, σὲ μιὰ Ἀγρυπνία στὶς Βλαχέρνες, κάποιος δαιμονισμένος ἔπεσε ξαφνικὰ στὰ πόδια τῆς Θωμαΐδος, κραυγάζοντας:

«Ὡς πότε θὰ κρύπτῃς τὸν ἑαυτό σου, δούλη τοῦ Θεοῦ;... Ἄς μεγαλυνηθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μὲ ὄργανό Του ἐσένα... Ἄς γίνῃ θαυμαστὸ σὲ μένα, Θωμαΐς, τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ... Φανέρωσε τὸν ἑαυτό σου... Δείξον ὅτι θαυμάσια μεγάλα τερατουργεῖ διὰ σοῦ ὁ τῶν θαυμασιῶν Θεός... Ἄς θρυμματισθῇ μὲ τὸ δικό σου χέρι αὐτὸς ποῦ μὲ καταδυναστεύει...».

Ἡ Ἁγία κάμφθηκε ἀπὸ τὴν εὐσπλαγχνία... Ὑψωσε τὰ χέρια στὸν Θεὸ καὶ προσευχήθηκε... Ὑστερα ἄλειψε μὲ λάδι τῆς Θεοτόκου τὰ χέρια της καὶ ἔχρισε τὸν δαιμονισμένο... Καὶ ἐκεῖνος εὐθύς ἀμέσως ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τὸ πονηρὸ πνεῦμα!...

2. Στὴν Μονὴ τοῦ Ἀγκουρίου ζοῦσε ἓνας εὐνοῦχος ποῦ ὠνομαζόταν Κωνσταντίνος καὶ ἔπασχε ἀπὸ παράλυσι καὶ κυνάγχη.

Μιὰ νύχτα, εἶδε στὸν ὕπνο του κάποιον ποῦ στάθηκε πλησίον του καὶ ἄρχισε νὰ τὸν συμβουλευῇ πῶς νὰ θεραπευθῇ:

«Ἄν θέλῃς γρήγορα νὰ ἀπαλλαγῇς ἀπὸ τὸν κίνδυνο, χωρὶς καμμιά ἀναβολὴ στείλε ταχέως στὴν μακαρία Θωμαΐδα... Πάρε τὸ νερὸ ἀπὸ τὸ πλύσιμο τῶν ἁγίων χειρῶν της... Χρίσε μὲ αὐτὸ τὸ μέρος τοῦ σώματος ποῦ σὲ ταλαιπωρεῖ... Καὶ ἀμέσως θὰ θεραπευθῇς...».

Πείθεται ὁ ἀσθενής... Ἀφοῦ ξύπνησε, ἔκανε σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες... Ἐχρισε ὅλο τὸ σῶμα του μὲ τὸ ἀπόνερο τῆς Ἁγίας... Καὶ ἰάθη παραχρῆμα!...

3. Κάποτε ἡ Θωμαΐς ἀγρυπνοῦσε στὸν Ναὸ τῆς Παναγίας Ὁδηγητρίας... Ξαφνικὰ, προσπίπτει ἐνώπιόν της μιὰ γυναῖκα... Ἄρκετὸ καιρὸ ἡ ταλαιπώρη βασιανίζοταν ἀπὸ δαιμόνιο... Τὴν θερμοπαρακαλεῖ μὲ θρήνους καὶ κλαυθμούς:

«Ἐλέησέ με τὴν δούλη σου, ὦ δούλη τοῦ Θεοῦ... Μὴ μὲ ἀφήσῃς νὰ μὲ σέρνῃ ὁ σατανᾶς σὰν ἀνδράποδο... Ἰκανὸς ὁ καιρὸς τῆς θλίψεως... Δὲν θὰ βρεθῇ κάποιος νὰ μὲ βοηθήσῃ;...».

Ἡ Ἁγία τὴν εὐσπλαγχνίσθηκε.

«Ελαίω άγιώ χρίει τὸ γύναιον καὶ παρευθὺς τὸ δαιμόνιον δραπετεύει καὶ ἄφαντον γίνεται...».

4. Μία ἄλλη γυναίκα ζοῦσε ἄσημη καὶ ἀκόλαστη ζωή... Βασανιζόταν ὅμως ἀπὸ φοβερὴ ἀσθένεια: αἰμορροῦσε περισσότερο ἀπὸ ἕξι χρόνια...

Ἡ Θωμαΐς, φωτισμένη ἀπὸ τὸν Θεό, κατάλαβε τὸ νόσημα καὶ τὴν ἐσυμβούλευσε:

«Κοπέλλα μου, ἂν θέλῃς νὰ ἀπαλλαγῇς ἀπὸ τὴν ἀρρώστιά σου, παῦσε νὰ ἁμαρτάνῃς κατὰ τὶς μεγάλες Ἑορτές... Ἀπόφευγε νὰ κάνῃς, ὅπως συνηθίζεις, πράγματα ποὺ ἀπαγορεύει ὁ θεῖος νόμος... Διώξε πολὺ μακριὰ τὴν συνήθεια νὰ κυλιέσαι στὸν βόρβορο τῶν παθῶν...».

Ἡ ἁμαρτωλὴ γυναίκα ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ ἀπέχη ἀπὸ τὶς αἰσχροπραγίες αὐτὲς... Ἡ Ἁγία τὴν ἔχρισε μὲ τὸ γνωστὸ λάδι καὶ τὴν ἐθεράπευσε!...

5. Ἐνα παρόμοιο θαῦμα ἔγινε μὲ μιὰ ἄλλη γυναίκα... Ζοῦσε καὶ αὐτὴ βίον βδελυρὸ καὶ κυλιόταν στὸν βόρβορο... Τὴν ἐβασάνιζε ὅμως ἀσθένεια ὀδυνηρὴ καὶ ἀνυπόφορη: εἶχε καρκίνο γύρω ἀπὸ τὸν μαστὸ...

Πέφτει στὰ πόδια τῆς Θωμαΐδος, τὰ βρέχει μὲ δάκρυα καυτὰ καὶ ζητεῖ τὸ ἔλεος... Τότε ἀκούει τὴν δούλη τοῦ Χριστοῦ νὰ τῆς λέῃ:

«Εἰ θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι, τῆς παραλόγου καὶ βορβορώδους ἀπόστηθι μίξεως, τὸ ταύτης ἔκκοψον πάθος καὶ συζεύχθητι νομίμῳ ἀνδρὶ καὶ τεύξῃ ταχείας τῆς θεραπείας».

Ἡ ἀσθενής, ὅταν ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ κάνῃ ὅλα αὐτὰ καὶ τὸ διαβεβαίωσε μὲ πολὺ φόβο, ἔγινε ἀμέσως καλά!...

ε. Κοίμησις καὶ ἀφθαρσία

ἩΔΗ ΕΧΟΥΜΕ φθάσει στὰ μέσα περίπου τοῦ δεκάτου αἰῶνος, 948-951...

Ἡ ζωὴ τῆς γενναίας Θωμαΐδος κινεῖται μεταξὺ φθορᾶς καὶ ἀφθαρσίας...

Εἶναι τριάντα ὀκτὼ ἐτῶν...

Δεκατέσσαρα χρόνια ἔχουν κυλίσει μέσα σὲ ἓνα διαρκὲς Μαρτύριο...

«Τὰ ρυάκια ἐκείνων τῶν ἀδιάκοπων αἱμάτων, οἱ νιφάδες τῶν τραυμάτων, οἱ σταλαγματιῆς τῶν πληγῶν, οἱ στρεβλώσεις τῶν μελῶν, τὸ κρέμασμα στὰ μάρμαρα καὶ οἱ ὑπόλοιπες παραφροσύνες, καθὼς συνέβαιναν σὲ βαθμὸ ὑπερβολικὸ, σὲ τίποτε δὲν ὑπολείπονταν ἀπὸ τὰ βασανιστήρια τῶν Μαρτύρων».

Πλησίαζε ἡ κοίμησις της...

Ἡ καρδιά της δὲν εἶχε ποτὲ δοθῆ στὸν ἐπίγειο νυμφίο της... Εἶχε νυμφευθῆ μυστικὰ τὸν Χριστὸ... Στολισμένη μὲ τὶς ἅγιες ἀρετές, πανέμορφη καὶ χαριτωμένη, ἀνέμενε τὸν Οὐράνιο Νυμφίο... Ποθοῦσε τοὺς οὐράνιους θαλάμους...

«Σέ, Νυμφίε μου, ποθῶ καὶ Σὲ ζητοῦσα ἀθλῶ...».

Καὶ ἐνῶ δεχόταν τὰ σφοδρὰ ἐκεῖνα κτυπήματα, τὶς ὀδυνηρὲς πληγές, τοὺς

ἀμέτρητους μώλωπες καὶ τὰ ἀπάνθρωπα ραπίσματα, ἄρχισε νὰ χρησιμοποιοῖ προφητικὰ λόγια... Προεδήλωνε τὴν ἐκδημία της πρὸς τὸν Κύριό μας...

Μαζὶ μὲ τὴν χάρι τῆς βαθειᾶς ταπεινοφροσύνης, τῆς εἶχε δοθῆ καὶ τὸ χάρισμα τῆς προφητείας... Παραγγέλει στοὺς γνωστούς της νὰ μὴν ἐνταφιάσουν τὸ σκῆνωμά της μέσα στὸν ἱερὸ Ναό, ἀλλὰ στὸ προαύλιο, μέχρι νὰ δεῖξη ὁ πολυέλεος Θεὸς τὸ θέλημά του.

«Ἐπὰν ἐκ τοῦ παρόντος σκῆνους ἐξέλθη τὸ πνεῦμά μου, παρεγγυῶμαι πᾶσιν ὑμῖν μὴ θελήσαι καταθεῖναι τὸ γεῶδες τοῦτο σωματίον τοῦ θεοῦ ναοῦ ἔνδοθεν, ἀλλ' ἐν τοῖς προαυλίοις, ἄχρις ἂν ἡ θεία πρόνοια περὶ ἐμὲ τερατουργήσῃ θαυμάσια».

Ἔτσι, ἡ ἀξιοθαύμαστη καὶ θεοδόξαστη Θωμαῖς, ἐνδεδυμένη τὰ φωτεινὰ ἱμάτια τοῦ θεοῦ Γάμου, παραθέτει τὴν ἀθλητικὴ καὶ σεπτὴ ψυχὴ της στὰ ἄχραντα χέρια του Νυμφίου της Χριστοῦ στὴν μνήμη τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, τὴν πρώτη τοῦ Ἰανουαρίου.

Στὸ λαμπρότατο καὶ ἀνέσπερο Φῶς τὴν ὑποδέχονται οἱ Ἅγιοι Ἄγγελοι, διότι ἐζήσε ἀγγελικὰ ὡς ἀσώματη... Τὴν ἐγκωμιάζουν οἱ Μάρτυρες, διότι ἐζήσε μαρτυρικὰ... Τὴν καλωσορίζουν οἱ Ὅσιοι, διότι εἶχε ζήσει μὲ ἀδιάπτωτη ἀσκητικὴ ἐπαγρύπνησι... Τὴν εὐφημίζουν οἱ Ἐλεήμονες, διότι ἡ καρδιά της ἦταν γεμάτη ἔλεος καὶ ἀγάπη...

Πῶς νὰ περιγράψῃ κανεὶς τὰ ἀκατανόητα καὶ ἀμέτρητα χαρίσματα τῆς ἐνδοξης αὐτῆς δούλης τοῦ Θεοῦ;...

Μόνο ἡ ἀφθαρσία τοῦ Ἱεροῦ Λειψάνου της καὶ ὁ ἀείρρυτος ποταμὸς τῶν θαυμάτων της εἶναι ἱκανὰ νὰ μιλήσουν μὲ ἕναν τρόπο ὑπερφυσικὸ καὶ νὰ μαρτυρήσουν γιὰ τὸ θησαυροφυλάκιο αὐτὸ τῆς Χάριτος.

* * *

ΤΟ ΠΟΛΥΠΑΘΟ σκῆνωμα τῆς Θωμαΐδος ἐτάφη στὴν Θεομητορικὴ Μονὴ «τὰ Μικρὰ Ρωμαίου», ἐκεῖ, ὅπου ἀναπαύονταν καὶ ἡ ὀσιωτάτη μητέρα της.

Πολὺ σύντομα ὅμως, ὁ θάνατός της ἀποδείχθηκε ζωηφόρος... Καὶ ἄνοιξαν οἱ κρουνοὶ τῆς ζωῆς...

Πηγὴ θαυμάτων φάνηκε ὁ τάφος καὶ τὸ ἱερὸ Λειψανό της, ἐνῶ ἀκόμη δὲν εἶχαν συμπληρωθῆ σαράντα ἡμέρες ἀπὸ τὴν ἐκδημία της!...

«Καὶ θαυματοποιεῖα πλείστα γεγονόσιν, τοῦ θεοῦ ταύτης Λειψάνου τὰς ἰάσεις παρεχομένου τοῖς προσιοῦσι τούτῳ ραδίως καὶ θαύματα τελούντος ἐξαίσια».

Μάρτυρας πολυφωνότατος κάλλους καὶ δόξης ἀρρήτου ἢ ἀφθαρσία τοῦ σεπτοῦ Λειψάνου της... Παρέμεινε ἀναλλοίωτο καὶ ἀδιάφθορο καὶ ἀκέραιο...

Ἄκόμη καὶ οἱ πληγῆς ἀπὸ τὰ μαρτύριά της ἐφαίνοντο καθαρὰ στὸ δέρμα της!...

Ἔνας εὐσεβῆς καὶ λόγιος ἐγκωμιστής τοῦ ΙΑ΄ ἢ ΙΒ΄ αἰῶνος, σὲ μιὰ πανήγυρι τῆς Ἁγίας, καλεῖ μὲ τρόπο ἐντυπωσιακὸ τοὺς πιστοὺς νὰ διαπιστώσουν τὴν χάρι τοῦ Λειψάνου της μὲ τὰ ἴδια τους τὰ μάτια:

«Ἐλα, λοιπόν, ὁ καθένας ποὺ ἀκουσε ἤδη τὰ λόγια [τοῦ Ἐγκωμίου] μου καὶ δὲς τὴν καθὼς κείτεται, σὰν νὰ ἀναπνέῃ, σὰν νὰ φαίνεται ὅτι

κοιμάται ἤρεμα ἢ κάνει πὼς κοιμάται, σὰν νὰ μὴ βρίσκεται μέσα στὸν τάφο, ἀλλὰ νᾶναι ξαπλωμένη πάνω σὲ ἀνακτορικό σκίμποδα. Πράγματι λοιπὸν ζοῦν γιὰ τὸν Θεό, ὅσοι ἐζησαν κατὰ Θεόν, ἀκόμη καὶ ἂν φύγουν ἀπὸ ἐδῶ... Δές την λοιπὸν μὲ θαυμασμὸ πὼς διαπρέπει καὶ αὐτὴ μὲ τῆς νύμφης τὴν ὁμορφιὰ σὰν τὶς ἐτοιμες ἐκεῖνες παρθένες καὶ πὼς στέκεται σὰν στὸ νυφικὸ θάλαμο σὲ στάση ἀναπαυτικὴ καὶ δίνοντας τὴν ἐντύπωση ὅτι εἶναι σὲ ἀγωνία μήπως χάσῃ τὸν νυμφίο καθισμένη κοντὰ στὴν πόρτα, ἔτοιμη νὰ μανταλώσῃ καὶ κλειδώσῃ τὶς πόρτες, λάμποντας ἀπὸ τὸ λάδι τῶν ἱαμάτων καὶ τὴν ἀστραφτερῆ λαμπάδα τῶν θαυμάτων»...

* * *

TA KRIMATA ὅμως τοῦ Θεοῦ εἶναι ἄβυσσος... Ὁ ἀνεκτίμητος αὐτὸς θησαυρὸς κάποια στιγμή χάθηκε... Ὡς τὸ 1204, ποῦ ἡ Πόλις κυριεύθηκε ἀπὸ τοὺς Φράγκους, φυλασσόταν σὲ ἱερὴ Λάρνακα μέσα στὸν Ναὸ τοῦ Μοναστηριοῦ τῆς Παναγίας...

ζ. Συμφιλίωτρια συζύγων

Ἡ ΑΓΙΑ ΘΩΜΑΪΣ, μετὰ τὴν κοίμησί της, ἔλαβε ἀπὸ τὸν Κύριό μας ἓνα ἐντελὼς ἰδιαιτερο χάρισμα: νὰ προστατεύῃ τὸν συζυγικὸ βίό καὶ νὰ συμφιλιώνῃ τοὺς συζύγους.

Καὶ δὲν εἶναι βέβαια παράξενο νὰ ἐνδιαφέρεται τώρα ἡ Ἁγία γιὰ ὅσα αὐτὴ ὑπέφερε μιὰ ὀλόκληρη ζωὴ ἀπὸ τὸν βάνουσο Στέφανο στὴν διάρκεια ἐκείνου τοῦ ἀσυνθηκολόγητου πολέμου καὶ τῆς συνεχοῦς σωματικῆς φθορᾶς: τὸν φθόνο καὶ τὴν ζήλεια, τὸ μῖσος καὶ τὴν ἀντιπάθεια, τὰ βέλη τῆς κακίας ἀπὸ τὴν ἀνδρική μοχθηρία...

Ἔτσι, μὲ τὶς ὀσιομαρτυρικὲς πρεσβείες της, ἀποκρούει κάθε παράλογη ζηλοτυπία καὶ διαλύει τὴν ἀνδρική θηριωδία... Ἐξορκίζει τὸν δαίμονα τῆς δυσαρέσκειας καὶ διαιρέσεως... Χαρίζει στοὺς συζύγους τὴν εἰρήνη καὶ τὴν κατανόησι, ὅταν διαπληκτίζονται καὶ ἔχουν ἀσυνεννοησία...

Ἡ μεσιτεία τῆς χαριτωμένης Θωμαΐδος μαλακώνει εὐκολα τὴν καρδιὰ ἐκείνου ποὺ μισεῖ τὴν γυναῖκα του καὶ τὴν μεταστρέφει στὴν ἀγάπη της... Καὶ ἐκείνους ποὺ ἦσαν ἐκ διαμέτρου ἀντίθετοι καὶ δεινοὶ ἀντίπαλοι, τοὺς γαληνεύει καὶ συμφιλιώνει, τοὺς μονοιάζει καὶ τοὺς δίνει τέτοια καὶ τόση ἀγάπη, ὥστε νὰ μὴ θέλουν ποτὲ πλέον ἀκόμη καὶ νὰ θυμηθοῦν τὸ σκάνδαλο ποὺ συνέβη...

Εἶναι πράγματι πολὺ συγκινητικὸ τὸ ἰδιαιτερο αὐτὸ χάρισμα τῆς Ἁγίας Θωμαΐδος, διότι ὅλα τὰ ἄλλα θαύματα ποὺ ἐπιτελεῖ τὰ βλέπουμε συνήθως καὶ σὲ ὅλους τοὺς Ἁγίους τῆς Πίστεώς μας.

«Ἀλλὰ τὸ νὰ ἐξαφανίζῃ ἀμέσως, νὰ ἡμερώνη καὶ νὰ λουφάζῃ τέτοια ἀπέχθεια καὶ παράφορη ὀργή, τέτοιου εἶδους ἐξαψη τοῦ μυαλοῦ καὶ

τρικυμία τῆς καρδιάς, πού δημιουργεῖ ἡ φοβερὴ ζήλεια, ζάλη, θύελλα καὶ φοβερὴ φουρτούνα, καὶ τόσο εὐκόλα νὰ τὰ μεταβάλλῃ σὲ πλήρη ὁμόνοια καὶ φιλικὸ συμβιβασμό, αὐτῆς ἐδῶ ἀποκλειστικὰ εἶναι ἔργο καὶ φροντίδα καὶ κανενὸς ἄλλου...».

Πόση, ἀλήθεια, εὐγνωμοσύνη ὀφείλουμε στοὺς Ἁγίους καὶ φίλους τοῦ Θεοῦ!... Γιὰ ὅποια δοκιμασία ἔδειξαν μεγαλοψυχία μέχρι τέλους στὸν ἐπίγειο βίον τους, ἔλαβαν καὶ τὸ ἀνάλογο χάρισμα... Ἔτσι, βοηθοῦν τώρα καὶ ἐμᾶς τοὺς κριματισμένους, ὅταν ἀντιμετωπίζουμε τὸν ἴδιο πειρασμό...

Ἄκολουθοῦν καὶ στὸ ζήτημα αὐτὸ τὸν φιλόανθρωπο Δεσπότη μας... «*Ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν Αὐτὸς πειρασθεῖς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι*»...

ζ. Θεραπεία Στεφάνου

ΠΟΣΟ ΑΡΑΓΕ ὑπέφερε ἡ γενναία Θωμαῖς ἀπὸ τὸν σύζυγό της;... Ὡστόσο ἦταν πράγματι δύσκολο νὰ συνειδητοποιήσουμε τὴν ἔκτασι καὶ τὴν ἔντασι τοῦ μαρτυρίου της, ἂν δὲν συνέβαινε ἓνα πολὺ θλιβερό, ἀλλὰ καὶ διδακτικὸ γεγονός... Καὶ ἐπίσης, ἂν δὲν ἦταν τόσο ψηλαφητὴ ἡ δόξα πού ξεχύθηκε ἀπὸ τὴν θεοτίμητη Λάρνακά της!...

Ὁ Στέφανος ἐκεῖνος, ὁ ἀγροῖκος καὶ θηριόγνωμος, ὅταν ἐξεδήμησε ἡ πολυχαριτωμένη σύζυγός του πρὸς Κύριον, ἀντιμετώπισε δύο μεγάλες δοκιμασίες...

Ἦταν ἄραγε δυνατόν νὰ μὴν πληρώσῃ γιὰ τὸν κάκιστο καὶ φαῦλο βίον του;...

Στὴν ἀρχή, τὸν ἀπεστράφησαν οἱ πάντες... Πῶς νὰ τοῦ συγχωρήσουν τὴν βάνουσι συμπεριφορά του;... Πῶς νὰ λησμονήσουν, ὅτι ἔστειλε πρόωρα στὸν τάφο τὴν τόσο νέα καὶ εὐλογημένη σύζυγό του;...

Ἐπέτρεψε λοιπὸν ὁ Θεὸς νὰ τὸν μισήσουν οἱ ἄνθρωποι τόσο πολὺ, ὥστε ὅσοι τὸν συναντοῦσαν ἔβλεπαν αὐτὸν σὰν κακὸ καὶ φοβερὸ «*σημάδι*»... Ἀπὸ μακριὰ προκαλοῦσε τὸ μῖσος καὶ τὴν ἀποστροφή... Τὸν ἐδιωχναν ὡς ἓνα βδελυρὸ καὶ ἀποτρόπαιο ὄν...

Κατόπιν, γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ ὁ Φιλάνθρωπος καὶ μιὰ τελικὴ εὐκαιρία γιὰ μετάνοια, κυριεύεται ἀπὸ λεγεῶνα πονηρῶν πνευμάτων!...

Περιφερόταν στὴν πόλι σὰν ἀλλόκοτο τέρας... Ἔτρεμε, στριφογύριζε, κραύγαζε ὅπως τὰ θηρία... Σκορποῦσε τὸν φόβο σὲ ὅλους, καθὼς παρουσιαζόταν ξαφνικὰ μπροστὰ τους σὰν κάποιος δαίμονας ὑποταρτάριος...

Κάποτε ὅμως καταλήγει μπροστὰ στὴν Λάρνακα τῆς συζύγου του... Μερικὰ παλληκάρια τὸν ἐλυπήθησαν... Τὸν ἐσήκωσαν παρὰ τὴν θέλησί του καὶ τὸν μετέφεραν στὸν Ναὸ τῆς Μονῆς.

Θρηνοῦσε ὁ δυστυχὴς Στέφανος ἀπαρηγόρητα... Τὰ πονηρὰ πνεύματα δεινὰ τὸν σπαράσσουν... Δὲν θέλουν νὰ βγοῦν ἀπὸ μέσα του...

Οἱ στιγμὲς εἶναι ἀπερίγραπτα συγκλονιστικὲς!...

Ἡ Ἁγία καλεῖται τώρα νὰ σώσῃ τὸν τύραννο καὶ βασανιστὴ της!...

ᾠ, τί κρίματα παράδοξα!...

ᾠ, τί θαυμαστὴ πρεσβεῖα καὶ ἰκεσία!...

Ἐκεῖνον πού ἡ Θεῖα Πρόνοια χρησιμοποίησε γιὰ τὴν σωτηρία καὶ τὸν ἁγία-

σμό της· ἐκείνον ποὺ διέπραξε ἄπειρα κακὰ ἐναντίον της ἐπὶ δεκατέσσερα χρόνια· ἐκείνον καλεῖται ἡ Θωμαΐς νὰ εὐεργετήσῃ καὶ θεραπεύσῃ... Νὰ δείξῃ ἐπιείκεια στὸν διώκτη της... Νὰ περιποιηθῇ τὸν δῆμιό της...

«Καὶ πολλὰ τοῦ δαίμονος ἐκείσε τοῦτον σπαράξαντος καὶ μὴ θελήσαντος ἐκείθεν ἐξεληλυθέναι, τῇ δεήσει ταύτης τῆς σωτηρίας ἐπέτυχεν».

Καὶ ὁ Στέφανος ὁδηγεῖται σὲ εὐλικρινῆ συναίσθησι καὶ μετάνοια γιὰ τὰ πρότερα κακουργήματα καὶ ἀνομήματά του...

Αὐτὴ τελικὰ ἡ ἀμνησικακῆ κηδεμονία τῆς Θωμαΐδος ἦταν τὸ μεγαλύτερο δῶρο της πρὸς τὸν Στέφανο, ὁ ὁποῖος χωρὶς ἐπίγνωσι τῆς εἶχε πλέξει τὸ στεφάνι τῆς θείας δόξης.

Ἐθαύμασαν οἱ Ἄγγελοι!... Κατεπλάγησαν οἱ ἄνθρωποι!... Ἐφριξαν οἱ φάλαγγες τῶν πονηρῶν πνευμάτων...

η. «Ἄν καὶ νεκρό, ἀνέβλυζε ζωή...»

Ο ΘΕΟΣ ἐδόξασε πολὺ καὶ ἐτίμησε ποικιλοτρόπως τὸ πολὺπαθο Λεῖψανο τῆς δούλης Του Θωμαΐδος... Τὰ πολλὰ καὶ θαυμαστὰ σημεῖα προξενούσαν τὴν ἐκπληξι τοῦ λαοῦ... Ἡ φήμη της ἐξαπλώθηκε παντοῦ...

«Ὅλοι ἔμεναν κατάπληκτοι καὶ ἔκθαμβοι γιὰ τὸ νεκρὸ της σῶμα βλέποντας τὴν ἀρτιότητα τῶν μελῶν»...

Ἄν καὶ ἄψυχο, ἔμενε ἀκέραιο... Ἄν καὶ νεκρό, ἀνέβλυζε ζωή...

«Τίποτε ἄλλο δὲν ἐπέδιδωκαν τότε ὅλοι νὰ μάθουν, οὔτε ἄλλο εἶχαν στὰ χεῖλη φημολογούμενο καὶ πολυσυζητημένο παρὰ – ὦ, ποιὸς νὰ τῶξερε! – τὴν Θωμαΐδα ἢ πὶὸ σωστά: τὰ ἔργα καὶ τὰ θαύματά της».

Πόσο δοξαζόταν ἡ μεγαλwsύνη τοῦ Θεοῦ!...

«Ἐτσι, συνέβαινε τότε νὰ βλέπῃς συρροὴ δαιμονισμένων, συρροὴ βασανισμένων καὶ ἀπελπισμένων καὶ ἄλλων ἀρρώστων καὶ ἀτύχων ἀνθρώπων, ὅλοι σὲ ἓνα δρόμο νὰ φθάνουν στὴ θεία σορὸ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ νὰ ἐπιστρέφουν διαφορετικοί, ἀφοῦ εἶχαν τρυγήσει χαρούμενοι ξαφνικὰ τὴν θαυματουργικὴ γρήγορη, πολύμορφη καὶ πολύτροπη βοήθειά της, μὲ ἀποτέλεσμα κάποια θεία καὶ ἄρρητη χαρμονὴ καὶ πτερωτὴ φήμη νὰ κυκλοφορῇ ἀπὸ ἐδῶ στὴν οἰκουμένη γιὰ τὶς τόσο ἐξαισίες καὶ θεοπρεπεῖς θεραπείες».

ὦ, τῆς ξακουστῆς πρὸς τὸν Θεὸ παρρησίας σου, ἔνδοξε Ὅσια καὶ Μάρτυς Θωμαΐς!...

* * *

1. Κάποιος ἄνδρας ἀπὸ τὴν Νικομήδεια εἶχε φοβερὸ δαιμόνιο καὶ προσέτρεξε στὴν σορὸ τῆς Ἁγίας... Ἐμεινε ἐκεῖ γιὰ λίγο καιρὸ προσευχόμενος... Τελικὰ, θεραπεύθηκε ἀπὸ τὸ δαιμόνιο ποὺ τὸν ἐνοχλοῦσε.

Οί Μοναχές, όταν είδαν τὸ παράδοξο τοῦ θαύματος, ἀμέσως θυμήθηκαν τὴν πρόρρησι τῆς μακαρίας Θωμαΐδος καὶ ἐξεπλάγησαν... Τότε, μὲ τὴν πρέπουσα τιμὴ μετέφεραν τὸ σεπτὸ Λεῖψανο τῆς Ἁγίας μέσα στὸν Ναό.

2. Μιὰ σεμνὴ καὶ ἐνάρετη γυναίκα ἀφιερώθηκε στὴν μοναχικὴ ζωὴ... Εἶχε ὅμως καὶ αὐτὴ φοβερὸ δαιμόνιο, τὸ ὁποῖο τὴν ἐβασάνιζε...

Αὐτὴ λοιπὸν ἐπλησίασε τὸν τάφο τῆς Ἁγίας Θωμαΐδος καὶ μὲ πολὺ θερμὰ δάκρυα ζητοῦσε τὴν λύτρωσι... Τὸ ἀκάθαρτο πνεῦμα τὴν ἐσπάραζε δεινῶς...

«Καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς τῷ τάφῳ προσαράττουσα (ἀφοῦ ἀκούμπησε) τὸν συνήθη ἔλεον εὐράτο καὶ τῆς δαιμονικῆς ἐπηρείας ἀπηλλάγη καὶ διοχλήσεως».

3. Κάποιος ἄλλος ἄνδρας μὲ τὸ ὄνομα Εὐτυχιανός, πάμπλουτος, ἀξιωματοῦχος, εὐγενὴς καὶ πασίγνωστος, ἦταν θῦμα μαγείας καὶ εἶχε γίνει παράλυτος... Ἄν καὶ ξώδευε τὴν περιουσία του στοὺς ἰατρούς, δὲν εὕρισκε τὴν ὑγεία του...

Τελικὰ, προστρέχει στὸν Ναὸ τῆς Ἁγίας καὶ πέφτει ὀλόκληρος ἐπάνω στὸν τάφο της... Μὲ κραυγὲς καὶ προσευχὰς ζητάει τὰ ἐλέη της... Καὶ ἡ Θωμαῖς τὸν ἐθεράπευσε...

«Καὶ ὁ πρῶν βαδίσει ὅλως μὴ δυνάμενος, ταχὺ ἐκ τόπου εἰς τόπον μεταβαίνειν ὠρᾶτο καὶ εὐδρόμως κινούμενος».

4. Ἕνας ἄνδρας βασανιζόταν ἀπὸ τὴν ἀνίατη ἀρρώστια τῆς ἐπιληψίας... Ἦταν ἄχρηστο καὶ τὸ χέρι του καὶ τὸ πόδι του... Προσέτρεξε καὶ αὐτὸς στὸν τάφο τῆς Ἁγίας Θωμαΐδος...

Θεραπεύθηκε καὶ γύρισε στὴν οἰκογένειά του ἄνοσος, ὑγιὴς καὶ ἀπαλλαγμένος ἀπὸ τὸ πάθος, *«τὸν Θεὸν μεγαλύνων καὶ τῇ Ἁγίᾳ ὡς λαμπρὰς τὰς χάριτας ὁμολογῶν».*

5. Κάποια γυναίκα βασανιζόταν ἀπὸ ὀξύτατους πόνους στὰ ἐντόσθια... Ἐπειδὴ εἶχε χάσει κάθε ἐλπίδα γιὰ ἀνθρώπινη βοήθεια, προσῆλθε στὴν σορὸ τῆς Ἁγίας Θωμαΐδος μὲ πολὺ θερμὴ πίστι καὶ προσευχὴ...

«Καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἐγκατερέησασα καὶ δάκρυα συχνὰ καταχέασα, ταχύτατα λαμβάνει τὴν θεραπείαν καὶ τοῦ πιέζοντος πάθους παντελῶς ἀπαλάττεται».

Αὐτὴ ἡ γυναίκα θέλησε νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνη της... Μὲ πολὺ ζήλο, ὕψωσε μιὰν ἀψίδα πάνω ἀπὸ τὸν τάφο τῆς Ἁγίας καὶ τὴν ἐστόλισε μὲ ἅγιες εἰκόνες.

6. Ὁ εὐσεβὴς καὶ λόγιος ἐγκωμιαστής τῆς Ἁγίας, στὸν ὁποῖο προαναφερθήκαμε (§ ε), περιγράφει μὲ γλαφυρότητα καὶ ἓνα προσωπικὸ του θαῦμα.

Ἦταν ἀπὸ κάποια πολὺ ὀδυνηρὴ ἀρρώστια... Τὸν ἐβασάνιζε ἓνας φοβερὸς πονοκέφαλος... Ἡ ἱατρικὴ ἐπιστῆμη εἶχε σηκώσει τὰ χέρια... Εἶχε χαθῆ κάθε ἐλπίδα... Μαζὶ μὲ τὸ κεφάλι ὑπέφεραν καὶ ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματος...

Ὅταν ὅμως ἔφθασε κοντὰ στὸ θαυματόβρυτο Λεῖψανο, αἰσθάνθηκε τὸ φο-

βερὸ ἐκεῖνο καὶ κακόφημο πάθος ἀμέσως νὰ ὑποχωρῇ, ὡσὰν νὰ δραπέτευε φοβισμένο!...

* * *

ΔΙΑΣΩΖΟΝΤΑΙ τρία ἀκόμη θαύματα. Αὐτὰ δὲν ἔχουν σχέσι μὲ θεραπείες σωματικῆς...

Ἡ ζωὴ τῆς Ἁγίας ἦταν συνυφασμένη μὲ τὴν λύπη, γι' αὐτὸ καὶ τώρα βοηθάει γενικὰ ὅσους ἀντιμετωπίζουν ποικίλες θλίψεις καὶ στενοχώριες.

1. Στὸ Μοναστήρι «τὰ *Μικρὰ Ρωμαίου*», ὅπου εἶχε ταφῇ ἡ Θωμαῖς, συνέβη κάποτε οἱ Μοναχὲς νὰ χάσουν ἓνα βιβλίον... Δὲν τὸ εὗρισκαν καὶ γι' αὐτὸ ἦσαν περίλυπες...

Ἡ εὐσπλαγχνικὴ Ἁγία δὲν καθυστέρησε... Ἐμφανίζεται τὴν νύκτα καὶ λέει στὶς Ἀδελφές:

«Ζῆν με γινώσκετε ἀληθῶς, ἀδελφαί, εἰ καὶ πρὸς ὑμᾶς τέθηκα, ἡ δὲ βιβλίος ἐπὶ τὸν ἐμὸν κατάκειται τάφον συντηρουμένη μοι».

Οἱ Μοναχὲς ἔτρεξαν ἀμέσως στὴν σεβάσμια σορὸν... Τὸ βιβλίον ἦταν ἐκεῖ ἀσφαλισμένο!...

2. Ἕνας Μοναχὸς ποὺ ὠνομαζόταν Συμεὼν καὶ ἦταν Κωνσταντινουπολίτης, εἶχε ἓνα καλλιτεχνικὸ καὶ πολύτιμον βιβλίον μὲ προσευχὰς... Ὁ Συμεὼν ἐδάνεισε τὸ προσευχητᾶρι του αὐτὸ σὲ ἓναν ἀγαπητὸ φίλον του, τὸν Ἰωάννην.

Αὐτός, ὑποκινούμενος ἀπὸ τὸν σατανᾶ, δὲν ἐπέστρεψε τὸ βιβλίον, ἀλλὰ τὸ ἔκρυψε... Στὸ μεταξύ, ὁ Μοναχὸς ἐλησμόνησε ποῦ εἶχε δώσει τὸ ὠραῖον προσευχητᾶρι του... Ἡ λύπη καὶ ἡ δυσανασχέτησις τὸν εἶχαν κυριεύσει...

Τότε, ἡ Ἁγία Θωμαῖς ἐμφανίζεται στὸν ὕπνον του καὶ τοῦ ὑπενθυμίζει σὲ ποιὸν εἶχε δανείσει τὸ βιβλίον... Ὅταν τὸ πολύτιμον προσευχητᾶρι ἦλθε πάλι στὰ χέρια του, *«τῇ Ἁγίᾳ μεγάλας τῆς περὶ αὐτὸν προμηθείας ὠμολόγει τὰς χάριτας».*

3. Κάποιος ψαρὰς εἶχε ρίξει ὅπως συνήθως τὰ δίχτυα του γιὰ ψάρεμα... Ἡ τρικυμία ὅμως καὶ ἡ ἀνεμοζάλη τὰ διασκόρπισαν... Ἡ καταστροφὴ ἦταν πλήρης, ἐφ' ὅσον καὶ ψάρια δὲν ἔπιασε καὶ τὰ ὄργανα τῆς τέχνης του ἔχασε.

Μὲ δάκρυα καὶ ὄδυρμους ὁ δυστυχὴς καταφεύγει στὴν εὐσπλαγχνὴ Θωμαῖδα... Ἐκεῖνη παρουσιάζεται στὸν ψαρὰ καὶ τοῦ δείχνει τὸν τόπον ποὺ εἶχαν καταλήξει τὰ δίχτυα.

Σπεύδει ἐκεῖ, ὅπου πράγματι τὰ βρίσκει... Καὶ ἦσαν γεμᾶτα ἄφθονα καὶ μεγάλα ψάρια!...

θ. Πλοῦτος ἀφυπνιστικὸς

Ἡ ΑΓΙΑ ΘΩΜΑΪΣ ἔζησε βίον ἀπαράκλητον... Καὶ τώρα εἶναι ἐκεῖνη ποὺ παρηγορεῖ ὅσους εἶναι βυθισμένοι στὶς θλίψεις... Ὁ Κύριος ἐδόξασε ὑπέρμετρα τὴν τρισχαριτωμένην δούλην Του... Καὶ πόσον δίκαια εἶναι ἀλήθεια τὰ κρίματά Του!...

Οί παλαιοὶ Μάρτυρες ὑπέφεραν ἀπὸ εἰδωλολάτρες... Καὶ τὰ παθήματά τους δὲν διαρκοῦσαν τόσο πολὺ...

Ἡ Θωμαῖς ὅμως ὑπέφερε ἀπὸ τὴν ὠμότητα τοῦ συζύγου της... Καὶ μάλιστα καθημερινῶς γιὰ δεκατέσσερα ὀλόκληρα χρόνια...

Τί θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ χειρότερο καὶ βαρύτερο καὶ πιὸ ἀνυπόφορο;...

Ὁ κατὰ Θεὸν βοηθὸς καὶ σύντροφος νὰ γίνεταὶ δῆμιος!... Νὰ μετατρέπη τὸν γλυκὺ καὶ εὐλογημένο ζυγὸ τοῦ γάμου σὲ πικρὸ καὶ ἀφόρητο βάρος!...

Καὶ ὅμως, ἡ γενναία Θωμαῖς ξεπέρασε, θὰ μπορούσε νὰ πῆ κανεὶς, τοὺς ὅρους τῆς φύσεως... Ἔζησε μὲ τρόπο ἀγγελικὸ... Κατετρόπωσε τὰ πνεύματα τῆς πονηρίας... Διέλυσε τὸ σκοτὸς κάθε ἐμπαθοῦς ἐπιβουλῆς... Ἐνώθηκε μὲ τὸ πρῶτο καὶ περιλαμπρο Φῶς... Δέχθηκε τὸ δεύτερο φῶς τῶν οὐρανίων Δυνάμεων... Ἔγινε κάτοπτρο ἄχραντο τοῦ θεοῦ Φωτὸς... Καὶ φωτίζει ἐμᾶς ποὺ θαλασσοποροῦμε στὸ σκοτεινὸ καὶ ἀπαρακλήτο πέλαγος τῆς ματαιότητος...

Ὁ βίος καὶ τὰ ἀθλήματά της, ἡ συνέπεια καὶ τὸ ἀνυποχώρητό της, τὸ ἄφθαρτο Λεῖψανό της καὶ τὰ ρεῖθρα τῶν θαυμάτων της, ὅλα μαζὶ ἀποτελοῦν τὸν ἀνεκτίμητο πλοῦτο τῆς Ἐκκλησίας μας...

Ὁ πλοῦτος αὐτὸς, ἄφθαρτος καὶ ἀρίζηλος, μᾶς ἀφυπνίζει... Μᾶς ὑπενθυμίζει διαρκῶς τὰ ἐφόδια στὴν πορεία μας πρὸς τὸ Φῶς: τὴν παντοτινὴ ἐργήγορσι, τὴν σταθερὴ ὑπομονή, τὴν συνεχῆ αὐτομεμψία, τὴν ἀνέσπερη ἐλπίδα, τὴν εὐσπλαγχνία γιὰ ὅλους...

Πηγές - Βοηθήματα

1. Acta Sanctorum, Novembris t. IV, σελ. 234-242, Bruxellis 1925, «*Βίος τῆς ἁγίας Θωμαΐδος*» [BHG 2454].
  - ◆ Ἐκδόθηκε στὰ AS ἀπὸ τὸν κώδικα Ambrosiano H 31 sup. Ὁ «*Βίος*» αὐτὸς εἶναι γραμμένος μεταξὺ τῶν ἐτῶν 959-963, διότι στὸ τέλος, § 26, ὁ συγγραφεὺς-ἐγκωμιστὴς παρακαλεῖ τὴν Ἁγία Θωμαΐδα νὰ προσεύχεται γιὰ τὸν «*φιλόχριστον ἄνακτα*», «*τὸν εὐθαλέστατον Ρωμανὸν*» (Ρωμανὸς Β', 949-963).
2. «*Βίος καὶ Πολιτεία τῆς Ἁγίας καὶ Θαυματουργοῦ Θωμαΐδος*», ἐν **Δημητρίου Γ. Τσάμη**, Μητερικὸν τ. Δ', σελ. 324-365, Ἀλεξανδρούπολη 1993.
  - ◆ Εἶναι τὸ κείμενο τῶν Acta Sanctorum (§1). Δημοσιεύεται τὸ ἀρχαῖο κείμενο καὶ «*μετάφραση*» νεοελληνικῆ.
3. **Κωνσταντίνου Ἀκροπολίτου** (~ +1324), Λόγος στὴν Ἁγίαν Θωμαΐδα, ἐκφωνηθεὶς στὴν μνήμη της [BHG 2457].
  - ◆ Δημοσιεύεται στὰ Acta Sanctorum, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 242-246.
4. Ἐγκώμιον ἔτερον στὴν Ἁγία Θωμαΐδα, ἀνωνύμου, ΙΑ' ἢ ΙΒ' αἰ., ἀνέκδοτον [BHG 2455].
  - ◆ Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη Ἀθηνῶν, κώδιξ 2104, φ. 30V-43Γ.
5. **Ἀρχιμ. Χρυσ. Π. Ἀβαγιανοῦ**, «*Ἡ Ἁγία Θωμαῖς ἢ Λεσβία*», περιοδ. «**Ὁ Ποιμὴν**» Μυτιλήνης, Ἰανουάριος-Δεκέμβριος 1987.

- ◆ Είναι ἡ «μετάφραση» τοῦ «Ἐγκωμίου» (§4), μὲ κατατοπιστικὰ «Εἰσαγωγικά».
6. Ἐγκώμιον ἕτερον, ἔμμετρον, ἀνέκδοτον [BHG 2456].
◆ Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη Ἀθηνῶν, κῶδιξ 2104, φ. 43^v-44^r.
7. **Ἰωάννου Φουντούλη**, «Ἡ Ἁγία Θωμαΐς ἢ Λεσβία», περιοδ. «**Ποιμὴν**» 27 (1962) 8-10.
◆ Γιὰ τὴν χειρόγραφη παράδοσι.
8. **Ἰωάννου Φουντούλη**, «*Θωμαΐς*» ἐν «Θ.Η.Ε.», τ. 6, σελ. 573.
9. **Γ.Π. Σωτηρίου**, Οἱ Ἅγιοι τῆς Λέσβου, «12. Ἡ Ἁγία Θωμαΐς ἢ Λεσβία», σελ. 64-69, Μυτιλήνη 1990.
10. **Λεσβιακὸν «Μηναῖον»**, Ἱερὰ Ἀκολουθία τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Θωμαΐδος τῆς Λεσβίας τῆς Θαυματουργῆς, Ἰανουαρίου Γ', σελ. 84-94, Μυτιλήνη 1969.
◆ Ποίημα τοῦ Ὁσ. Μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου, ἐν ἔτει 1967.
11. **Μακαρίου Σιμωνοπετρίτου, Ἱερομονάχου**, "Mémoire de la vénérable Thomaïde de Lesbos", ἐν Le Synaxaire, Tome Second: Décembre- Janvier, pp. 318-319, Éditions To Perivoli tis Panaghias, Thessalonique 1988.